

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

**College financieel toezicht
Curaçao en Sint Maarten**

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999) 4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Convent Building 26
Frontstreet, P.O. Box 686
Philipsburg, Sint Maarten

Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

Contactpersoon
Pier Hornstra
Datum
31 mei 2013
Ons kenmerk
Cft 201300238
Pagina
1/6

Telefoonnummer
+5999 461 9081
E-mail
info@cft.an
Uw kenmerk

Bijlagen
-

Onderwerp
Reactie op eerste uitvoeringsrapportage 2013

Geachte heer Jardim,

Op 20 mei heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) een uitvoeringsrapportage (UR) ontvangen over het laatste kwartaal van 2012 en het eerste kwartaal van 2013. Normaliter gaat een UR gepaard met een begrotingswijziging (BW). Op uw verzoek heeft het Cft reeds op 17 april een advies uitgebracht bij de eerste begrotingswijziging 2013 welke momenteel in de Staten ligt ter behandeling. Daar waar het Cft op basis van deze UR tot nieuwe inzichten is gekomen, adviseert het Cft Curaçao om hier in de tweede begrotingswijziging rekening mee te houden.

Oordeel

Het Cft is van mening dat de eerste UR 2013, die tevens dienst doet als geactualiseerde laatste UR van 2012, veel informatie bevat en daarmee een goed beeld schetst van zowel het uitvoeringsbeeld van de begroting als de voortgang van de maatregelen en verbeteringen in het financieel beheer en de risico's die zich daarbij voordoen.

Ten aanzien van het begrotingsjaar 2012 is het resultaat nog afhankelijk van diverse ontvangsten en lasten die nog verwerkt moeten worden, maar is duidelijk dat het jaar zal worden afgesloten met een tekort. Zodra de jaarrekening definitief is, zal Curaçao in lijn met de bepalingen van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rijkswet) in een suppletoire begroting moeten aangeven hoe dit tekort in de komende jaren wordt gecompenseerd.

Wat betreft de uitvoering van de begroting 2013 lopen de realisatiecijfers over het eerste kwartaal redelijk in de pas met de begroting. Echter, het Cft maakt zich grote zorgen over met name de ontwikkeling in de sociale fondsen. Zoals door Curaçao geconstateerd in de UR lijkt het er voorsnog op dat de ingevoerde maatregelen onvoldoende effect sorteren om dreigende tekorten in de sociale fondsen het hoofd te kunnen bieden. De afgelopen maanden heeft het Cft gehamerd op scherpe monitoring van de maatregelen, zodat tijdig ingrijpen indien nodig mogelijk is. Vanaf half juni zullen de eerste effecten definitief zichtbaar moeten zijn; indien dan blijkt dat de maatregelen niet in voldoende mate tegemoetkomen aan hetgeen is opgenomen in de begroting, is ingrijpen noodzakelijk om het lopende jaar niet weer met een tekort af te sluiten.

Met uw ministerie is afgesproken om gezamenlijk naar de effecten van de maatregelen te kijken. Het Cft heeft inmiddels vernomen dat uw ministerie hiertoe een format heeft overlegd aan de SVB en de Ontvanger, en dat op zeer korte termijn deze instanties gegevens moeten aanleveren. Het Cft vindt dit een goede ontwikkeling, en blijft graag geïnformeerd over dit proces. De SVB en de Ontvanger dienen uiterlijk de tiende werkdag van de tweede maand volgend op de betreffende maand de realisatiecijfers en bijbehorende rapportage aan te leveren, te beginnen op 14 juni over de periode tot en met de maand april. Het Cft verzoekt u om deze rapportages van de SVB en de Ontvanger te analyseren en dekkingsmaatregelen te formuleren als hieruit blijkt dat de effecten van de maatregelen onvoldoende zijn.

Als wordt gewacht met het inventariseren en voorbereiden van aanvullende maatregelen totdat volledig helder is wat het effect van de maatregelen is, is het te laat om er nog voor te kunnen zorgen dat 2013 zonder tekort op de gewone dienst wordt afgesloten. Als uit de rapportages van de SVB en de Ontvanger blijkt dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn, zullen deze aanpassingen middels een suppletoire begroting moeten worden verwerkt, welke uiterlijk 15 augustus gereed dient te zijn. Het Cft gaat de komende periode graag met u in overleg over de aard en beoogde inkomsten uit deze aanvullende maatregelen.

Toelichting

Gewone dienst

Voorlopig beeld begrotingsjaar 2012

Uit de rapportage blijkt dat tot dusver het tekort op de gewone dienst over 2012 ANG 65,3 miljoen bedraagt. De prognose is dat dit tekort nog verder zal oplopen tot ANG 84,3 miljoen. Deze prognose komt overeen met wat de afgelopen maanden in de financiële maandrapportages is geraamd en zoals door Curaçao is gepresenteerd in de begroting 2013. De hoogte van het tekort is dus nog niet duidelijk, maar helder is wel dat er in ieder geval sprake is van een tekort over 2012. Zoals het Cft in eerdere reacties heeft aangegeven, zal dit tekort in lijn met de Rijkswet in de komende jaren, doch uiterlijk in 2015, moeten worden gecompenseerd.

In het tekort van ANG 65,3 miljoen is rekening gehouden met een tekort bij de sociale fondsen van ANG 62,8 miljoen, waarbij is aangetekend dat dit nog hoger of lager kan uitvallen; dit is afhankelijk van de definitieve jaarcijfers van de SVB. Ook zit in het tekort een voorziening van ANG 44,9 miljoen uit hoofde van de BRK-bate 2012 omdat dit bedrag wellicht terugbetaald moet worden. Dit is afhankelijk van de rechtszaak die hierover loopt; naar verwachting zal uitspraak in deze zaak niet voor het einde van dit jaar plaatsvinden. Het tekort wordt tevens veroorzaakt doordat Curoil een betalingsachterstand heeft van ANG 25,6 miljoen (invoerrechten benzine en omzetbelasting). Dit wordt terugbetaald in 2013 (per 1 februari ANG 4 miljoen per maand) en omdat voor belastingontvangsten het kasstelsel geldt, worden deze ontvangsten meegenomen in het beeld 2013.

Tot slot is bij de overige baten een aanzienlijke tegenvaller opgetreden van ANG 40,9 miljoen. Dit komt voornamelijk door niet ontvangen dividenden en tegenvallers bij de verkoop van goederen en diensten.

Al met al kan geconcludeerd worden Curaçao er in 2012 niet in is geslaagd een sluitende gewone dienst te presenteren. Belangrijke oorzaken zijn de tekorten bij de sociale fondsen en tegenvallers in de overige baten. Het Cft heeft meerdere malen gewezen op deze risico's.

Uitvoeringsbeeld 2013

Het uitvoeringsbeeld tot en met maart laat een redelijk gunstig beeld zien. Tot dusver is er een positief saldo op de gewone dienst van ANG 115,5 miljoen. Dit wordt voornamelijk verklaard doordat gewoontegetrouw aan het begin van het jaar de uitgaven lager zijn dan de inkomsten (de prognose voor het eerste kwartaal was een overschot van ANG 88 miljoen), maar ook het voorafgaand toezicht door de minister van Financiën draagt hieraan bij.

Wel moet hierbij worden aangetekend dat in dit uitvoeringsbeeld over het eerste kwartaal niet de aangegane verplichtingen zijn meegenomen. Met name voor goederen en diensten (ANG 14,2 miljoen) en subsidies en overdrachten (ANG 10,1 miljoen) geldt dat er substantiële verplichtingen zijn aangegaan en dat het uitvoeringsbeeld hierdoor minder rooskleurig wordt.

Mede als gevolg van het feit dat in het eerste kwartaal de uitgaven lager liggen dan de inkomsten, is de liquiditeitspositie van Curaçao sterk verbeterd. Waar de liquide middelen eind 2012 nog waren teruggelopen tot ANG 186,3 miljoen, bedragen deze eind maart ANG 310,5 miljoen.

In de UR wordt in de paragraaf 'voortgang maatregelen' (zie ook hierna) meerdere malen aangegeven dat de realisatie van kostenbesparende maatregelen in de zorg gepaard gaat met problemen. Dit betekent dat de invoering van de basisverzekering niet zal leiden tot het volledig oplossen van de budgettaire tekorten en dat de SVB over 2013 te maken zal krijgen met tekorten in de zorgfondsen. Aangezien de SVB geen reserves heeft om deze tekorten te dekken, zal de overheid deze moeten aanvullen. In het budgettaire beeld over het gehele jaar 2013 is echter geen rekening gehouden met deze ontwikkeling.

Het Cft verzoekt dan ook de prognose over het gehele jaar (inclusief het dekken van tekorten bij de SVB) te actualiseren naar aanleiding van de eerste uitvoeringsrealisaties en voor het tekort dat daardoor naar alle waarschijnlijkheid zal ontstaan op de gewone dienst dekking aan te leveren middels een supplettoire begroting.

Voor alle lastensoorten geldt dat de uitgaven in de eerste drie maanden lager zijn dan waarmee rekening werd gehouden in de begroting. Bij de sociale zekerheid merkt het Cft wel op dat dit mede komt doordat de landsbijdrage AVBZ (ANG 1,2 miljoen per maand) nog niet is afgedragen in verband met het lopende onderzoek bij het AVBZ-fonds. Tevens blijft het Cft zich zoals hiervoor aangegeven grote zorgen maken over de uitgaven in de sociale zekerheid. Over de eerste drie maanden worden weliswaar gunstige cijfers gepresenteerd, maar daarbij is slechts rekening gehouden met tekorten in de zorgfondsen voor alleen de maand januari omdat de basisverzekering per 1 februari is ingevoerd en ervoor moet zorgen dat er geen tekorten optreden. Uit de uitvoeringcijfers die nu beetje bij beetje beschikbaar raken, moet blijken of de maatregelen inderdaad het gewenste effect hebben en dus of de gepresenteerde cijfers in de sociale zekerheid realistisch zijn. De eerste signalen lijken erop te wijzen dat de maatregelen nog onvoldoende effect sorteren, wat ook blijkt uit de toelichtingen bij de UR. Het Cft zal dan ook scherp blijven monitoren wat de effecten van de maatregelen zijn en in welke mate aanvullend ingrijpen noodzakelijk is. Het is dan ook zaak dat nu reeds de al geïnventariseerde aanvullende maatregelen worden uitgewerkt en dat Curaçao daar bovenop met een extra pakket aan maatregelen komt.

Inzake de baten geldt dat de belastinginkomsten tot en met maart in totaliteit redelijk op schema liggen (blijven ANG 2,4 mln achter bij de begroting). Hierbij moet wel worden aangetekend dat Curoil over februari de eerder genoemde terugbetaling van ANG 4 miljoen heeft voldaan (de betaling over maart is in april afgedragen), waardoor het beeld gunstig wordt beïnvloed.

Wat betreft de andere baten laat het eerste kwartaal een tegenvaller zien van ruim ANG 9 miljoen. Belangrijkste oorzaak hiervoor zijn achterblijvende inkomsten uit de verkoop van goederen en diensten. Over 2012 was ook al sprake van een forse tegenvaller op de overige baten en het Cft maakt zich dan ook zorgen dat deze tegenvaller verder zal oplopen in de rest van het jaar.

Geconcludeerd kan worden dat de gepresenteerde cijfers over de eerste drie maanden geen verontrustend beeld laten zien. Het Cft signaleert substantiële risico's voor de rest van het jaar, met name op het terrein van de sociale zekerheid en de overige baten. Het Cft zal dan ook in gezamenlijkheid met het ministerie van Financiën blijven volgen in hoeverre de uitgaven en inkomsten in de sociale fondsen zich verhouden met de begroting. Gelet op de eerste tegenvallende signalen dient Curaçao over te gaan tot het verder uitwerken van de geïnventariseerde aanvullende maatregelen ('plan B'). Tevens dienen daar bovenop aanvullende maatregelen te worden geïnventariseerd en uitgewerkt om te voorkomen dat ook in 2013 een tekort op de gewone dienst ontstaat. Wat betreft de overige baten ontvangt het Cft graag een nadere onderbouwing van de prognose over het gehele jaar. Het Cft vreest dat deze inkomsten te hoog worden ingeschat en daarmee een risico voor de begroting zijn.

Voortgang maatregelen

Zoals eerder dit jaar overeengekomen tussen het Cft en het ministerie van Financiën bevat de eerste UR een uitgebreide paragraaf met de voortgang van de maatregelen. Dit overzicht geeft een goed beeld van welke maatregelen zijn genomen of worden voorbereid en welke stappen daartoe zijn gezet. Wel ontbreekt veelal een kwantitatieve toelichting waardoor moeilijk te beoordelen is of de voortgang van de maatregelen in de pas lopen met de begroting of dat er sprake is van besparingsverliezen.

De gesignaleerde risico's bij de maatregelen in de gezondheidszorg – en van een deel van de risico's staat al vast dat deze zich voordoen – zijn dusdanig hoog dat het een zware opgave wordt om hiervoor dekking te vinden op de begroting. Met name de verlaging van de kosten van geneesmiddelen en de invoering van de basisverzekering lijken minder op te leveren dan begroot. Daarnaast wordt gesteld dat de overheid verwacht dat er besparingsverliezen op zullen treden doordat de on- en minvermogenden alsmede de gepensioneerden niet in staat zullen zijn de premie(verhoging) te betalen. Het Cft maakt zich grote zorgen om deze situatie aangezien deze mogelijke besparingsverliezen zullen leiden tot grote tekorten bij de SVB en de overheid genoodzaakt zal zijn deze tekorten aan te vullen.

Verder maakt het Cft zich zorgen over de voortgang van de flankerende maatregelen die in de afgelopen jaren door de Portfolio Management Board van het ministerie van GMB zijn voorbereid. De invoering van de basisverzekering was immers slechts een eerste stap in het op lange termijn beheersbaar maken van de kosten van de gezondheidszorg. Additionele stappen op bijvoorbeeld het terrein van het geïntegreerd medisch specialistisch bedrijf en aanpassing van het tarievenstelsel zijn daarnaast noodzakelijk om het nieuwe ziekenhuis exploiteerbaar te maken. Graag ontvangt het Cft een update met de meest recente stand van zaken.

Kapitaaldienst

De kapitaaldienst laat over het jaar 2012 voorsnog een overschot zien van ruim ANG 65 miljoen, terwijl in de begroting nog werd uitgegaan van een tekort van bijna ANG 9 miljoen. Dit wordt voor een groot deel verklaard door de eerder gememoreerde voorziening voor het eventueel terugbetalen van ANG 44,9 miljoen aan BRK-gelden, welke boekhoudkundig ook op de kapitaaldienst verwerkt moet worden. Daarnaast is er sprake van beduidend minder investeringen over 2012 dan waar in de begroting rekening mee werd gehouden. In de UR wordt hierbij geen toelichting gegeven. Het Cft vraagt zich af wat de redenen zijn dat deze investeringen zijn achtergebleven. Het niet doorgaan van investeringen kan betekenen dat noodzakelijk onderhoud of vernieuwing niet plaatsvindt, waardoor in de komende jaren deze achterstand moet worden ingelopen. Het Cft verzoekt dan ook om een onderbouwing bij deze achterblijvende uitgaven.

Voortgang verbeteringen financieel beheer

Ten aanzien van het financieel beheer is in de UR een uitgebreide rapportage opgenomen over de stand van zaken en de voortgang. Het Cft is tevreden over deze verantwoording, maar maakt zich zorgen over de voortgang van de verbeteringen.

Kenmerk
Cft 201300238
Blad
6/6

Om te monitoren hoe het gesteld is met de voortgang van het financieel beheer is eind februari het tweede rapport van bevindingen opgesteld. Hieruit blijkt dat de situatie op Curaçao inzake het financieel beheer nauwelijks is verbeterd ten opzichte van de nulmeting.

Ten behoeve van het derde rapport van bevindingen (dat gaat over de jaarrekening 2011, de uitvoering 2012 en de begrotingsvoorbereiding 2013) was het Cft voornemens de inventarisatie in gezamenlijkheid met Curaçao te starten afgelopen maart. Echter is vanuit ambtelijk Financiën aangegeven dat er sprake is van overbelasting van het apparaat en is voorgesteld de inventarisatie te starten medio juli. Het Cft heeft aangegeven wel alvast met de overige gesprekspartners in overleg te treden. Het Cft heeft begrip voor de huidige situatie en begrijpt dat het apparaat veel tijd steekt in de begrotingsprocessen, maar wil u toch vragen om zoveel mogelijk medewerking te verlenen en aan te haken bij het inventariseren van de stand van zaken op het terrein van het financieel beheer.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof.dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De secretaris-generaal van Financiën